

PROGRAMUL DE CONVERGENȚĂ 2011-2014

SINTEZA

-Mai 2011-

Cuprins

1. Introducere – Coordonate generale.....	3
2. Sinteza Programului de convergență.....	4
1. Obiective.....	4
2. Pactul Euro Plus.....	5
3. Politica monetară.....	7
4. Perspective economice.....	8
5. Politica fiscal-bugetară.....	12
6. Reforme structurale.....	18
7. Sustenabilitatea pe termen lung a finantelor publice....	20
3. Provocări.....	22

1. INTRODUCERE

COORDONATE GENERALE:

ianuarie 2011- **Raportul Anual asupra creșterii** - startul unui nou ciclu de guvernare economică și primul Semestru European de coordonare a politicilor economice la nivel UE

Programul de Convergență :

- la baza supravegherii și coordonării *pozițiilor bugetare și politicilor economice*
- componentă importantă a Semestrului European - coordonarea cu **PNR** prin transmiterea simultană a PNR și PC
- evidențiază măsurile adoptate pentru atingerea obiectivelor-cheie din Programul de Guvernare, Strategia Europa 2020, Pactul Euro Plus și Acordul de finanțare de tip preventiv cu CE și FMI
- reflectă politica fiscal-bugetară, reforme structurale, măsuri de creștere a competitivității și dezvoltarea sustenabilă pe termen lung
- include un capitol referitor la evaluarea balanței structurale în scopul evaluării dezechilibrelor macroeconomice, în concordanță cu noul pachet legislativ privind îmbunătățirea guvernării economice europene

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

I. Obiective generale:

- îndeplinirea criteriilor nominale de convergență în mod sustenabil,
- atenuarea ciclicității economiei, reducerea presiunilor inflaționiste și limitarea deficitelor externe
- reducerea deficitului structural sub 2% din PIB până în 2014, asigurându-se astfel o marjă suficientă pentru evitarea depășirii limitei de 3% din PIB a deficitului bugetar
- menținerea angajamentului de adoptare a monedei euro în 2015.

2011: finalizarea *acordului de finantare externa multilaterală* cu CE, FMI, BM și încheierea unui nou program de *asistență financiară preventivă* comun UE/FMI pentru consolidarea programului de reformă pe termen mediu demarat în perioada anterioară

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

II Pactul Euro Plus - impact pentru Romania (1):

- ❖ Promovarea competitivității:
  - CD&I, invatare continua,
  - prioritizare investiții publice,
  - creștere investiții în sectorul privat
- ❖ Promovarea ocupării forței de muncă:
  - formare profesională pentru adulți,
  - implementarea noului Cod al muncii
  - cadrul unitar de salarizare în sectorul public,
  - reducerea incidentei muncii nedeclarate
- ❖ Consolidarea sustenabilității finanțelor publice; consolidare fiscală
  - tinta de deficit cash de 4,4% din PIB in 2011 si 3% in 2012,
  - introducerea unei reguli numerice in legislatia nationala,
  - implementarea legii privind sistemul unitar de pensii publice,
  - reducerea arieratelor,
  - reforma asistentei sociale

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

II Pactul Euro Plus - impact pentru Romania (2):

- ❖ Consolidarea stabilitatii financiare prin:
  - masuri de ordin prudential pentru limitarea cresterii creditului in valuta, din 2 perspective
  - aplicarea efectiva a IFRS incepand cu anul 2012, dupa o perioada de tranzitie de 3 ani (2009-2011)
  - masuri privind continuarea consolidarii stabilitatii sistemului bancar si continuarea reformelor initiate ca urmare a aplicarii masurilor prevazute in acordul de finantare externa multilaterală 2009-2011,
  - aplicarea planului pentru situatii neprevazute in combaterea turbulentelor financiare asupra institutiilor de credit de importanta sistemica

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

III. Politica monetară și a cursului de schimb

obiectiv – stabilitatea prețurilor pe termen mediu

- **in 2010;**

- puseul inflaționist generat la mijlocul anului de majorarea cu 5 pp a cotei standard TVA
- menținerea ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 6,25% și a nivelurilor ratelor rezervelor minime obligatorii

- **termen mediu;**

- atingerea țintelor de inflație stabilite și reducere durabila pe termen mediu 2011-2012: 3% ±1 pp, din 2013: ținta staționara multianuala 2,5 % ±1 pp
- ancorarea solidă a anticipațiilor inflaționiste prin reluarea și consolidarea în ritmul prognozat a dezinflației, simultan cu crearea condițiilor pentru redresarea pe baze sustenabile a activității de creditare, implicit a activității economice
- caracter prudent, ajustări ale ratelor dobânzii de politica monetara corelate cu intensitatea manifestării presiunilor dezinflaționiste ale deficitului de cerere agregată și cu comportamentul anticipațiilor inflaționiste

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

IV Perspectivele economice (1)

- accelerarea creșterii economice cu ritmuri între 4-4,7%, cu recuperarea scăderilor din 2009-2010 vizand reducerea decalajelor față de statele membre ale UE mai dezvoltate,
- îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei, în special în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, precum și în sectorul construcțiilor

Modificare procentuală	2010	2011	2012	2013	2014
PIB real	-1,3	1,5	4,0	4,5	4,7
Cheltuielile consumului privat	-1,7	1,9	3,9	4,2	4,4
Cheltuielile consumului public	-3,6	-1,1	1,5	1,8	1,9
Formarea brută de capital fix	-13,1	3,4	5,8	7,8	8,5
Exporturi de bunuri și servicii	13,1	8,1	9,7	9,5	9,6
Importuri de bunuri și servicii	11,6	7,1	8,3	8,7	9,5

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

IV Perspectivele economice (2)

- revenirea creșterii potențiale cu dinamici reduse față de cele estimate în scenariul de referință (inainte de criza).

Creșterea PIB potențial	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Scenariul de referință	6,6	6,5	6,5	6,5	6,5	6,0
Scenariul actual	-4,7	0,6	1,2	3,5	3,9	3,9

- in structura PIB potențial contribuția factorilor se redresează, însă la niveluri inferioare celor dinaintea crizei.

	Capital	Muncă	TFP	PIB
2009	1,5	-1,2	-5,0	-4,7
2010	0,8	0,0	-0,2	0,6
2011	0,9	0,0	0,3	1,2
2012	1,0	0,0	2,5	3,5
2013	1,2	0,0	2,7	3,9
2014	1,4	0,0	2,5	3,9

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

IV Perspectivele economice (3)

Balanțe sectoriale

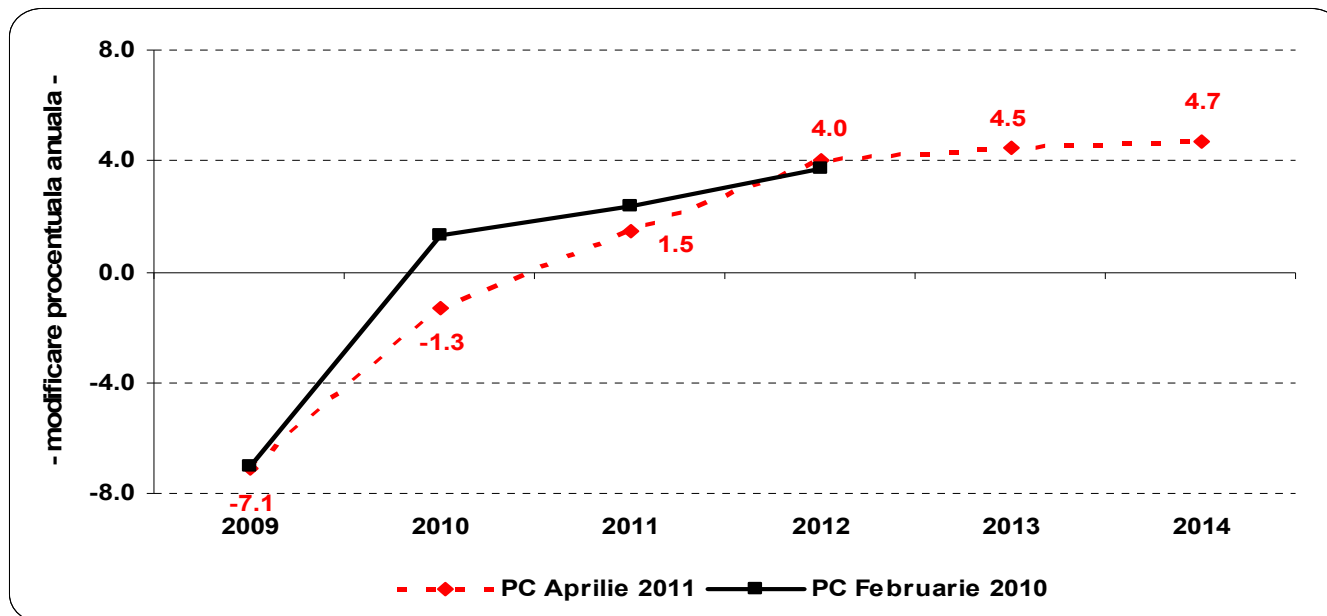
- pe termen mediu, nivelul deficitului de cont curent se va menține la o valoare cuprinsă între 6-7 mld euro

% din PIB	2010	2011	2012	2013	2014
Soldul net, față de restul lumii din care:	-3,9	-3,9	-4,0	-3,4	-3,2
- balanța bunurilor și serviciilor	-5,4	-4,8	-4,0	-2,8	-2,4
- balanța veniturilor și transferurilor	1,3	0,5	-0,8	-1,4	-1,7
- contul de capital	0,2	0,4	0,8	0,8	0,9

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

IV Perspectivele economice (4)

Comparație între prognozele creșterii PIB

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

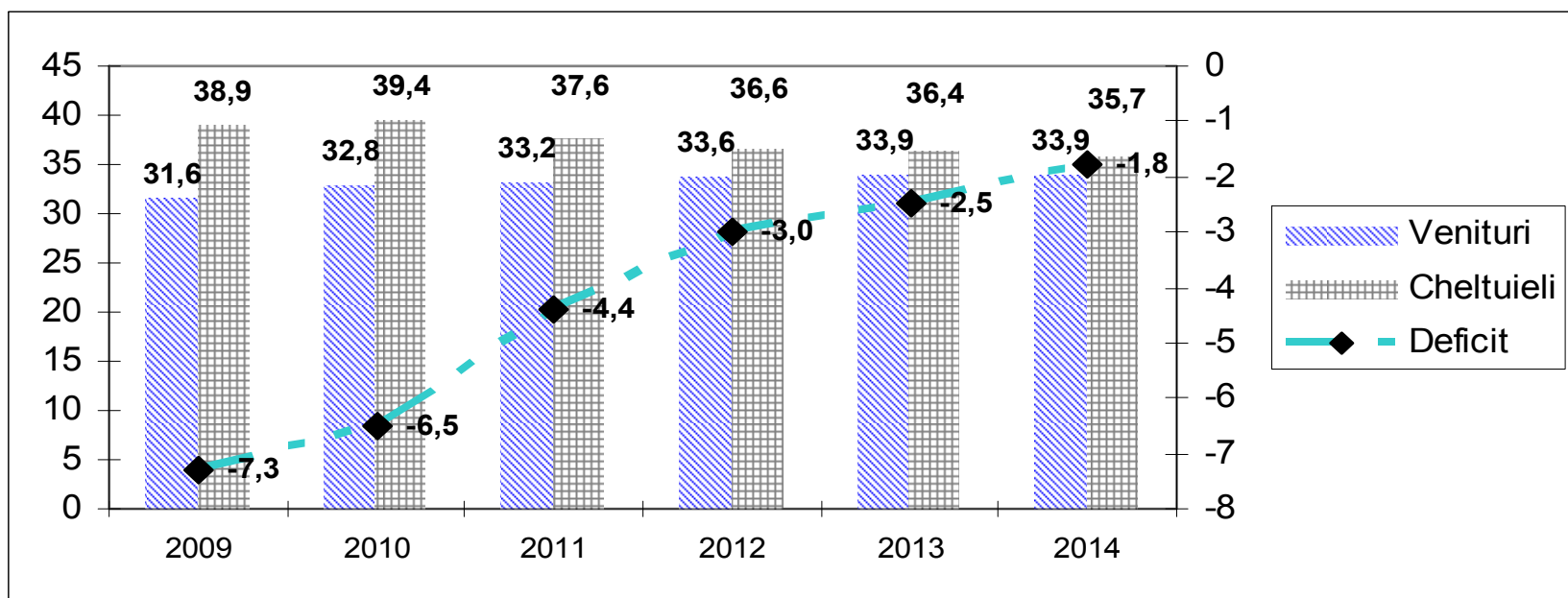
- Comparativ cu proiecțiile din ediția precedentă, apar modificări în structura cererii interne și răspunsul ofertei interne și ca urmare a schimbărilor din politică economică și bugetară.

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

V. Politica fiscal-bugetară (1)

- pe termen mediu -**obiectivul specific** - ajustarea în continuare a deficitului bugetar, țintele planificate fiind de sub 3% din PIB în anul 2012, 2,5% din PIB în 2013 și 1,8% din PIB în anul 2014 (metodologie cash).

Poziția bugetară consolidată (%PIB)

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

V. Politica fiscal-bugetară (2)

Compararea deficitului bugetar

-% din PIB-

	2009	2010	2011	2012
1. Program de convergență februarie 2010	8,0	6,3	4,4	3,0
2. Program de convergență aprilie 2011	8,5	6,4	4,9	3,0
3. Diferențe (1-2)	-0,5	-0,1	-0,5	0,0

Sursa: Ministerul Finanțelor Publice

2010 -deficit bugetar de 33,5 miliarde de lei, respectiv 6,5% din PIB, sub limita țintei de 6,8% din PIB convenită cu FMI,

-reducere de la 7,3% din PIB in 2009 pe seama unei ușoare creșteri a veniturilor bugetare și **controlului strict al cheltuielilor**, în condițiile unor cheltuieli obligatorii *suplimentare* înregistrate la dobânzi, ajutoare pentru șomaj, plata arieratelor sau finanțarea proiectelor din programele cu finanțare UE.

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

IV. Politica fiscal-bugetară (3)

Obiective pe termen mediu

Elemente principale ale consolidării fiscale:

- continuarea măsurilor de reformă a cheltuielilor publice;
- îmbunătățirea politicii în domeniul investițiilor;
- continuarea politicii de reducere și de prevenire a apariției de arierate;
- îmbunătățirea guvernanței la nivelul întreprinderilor cu capital majoritar de stat

Evoluție cheltuieli bugetare

2010- mentinere la 39,4% in PIB (reducere cheltuieli curente,subventii)

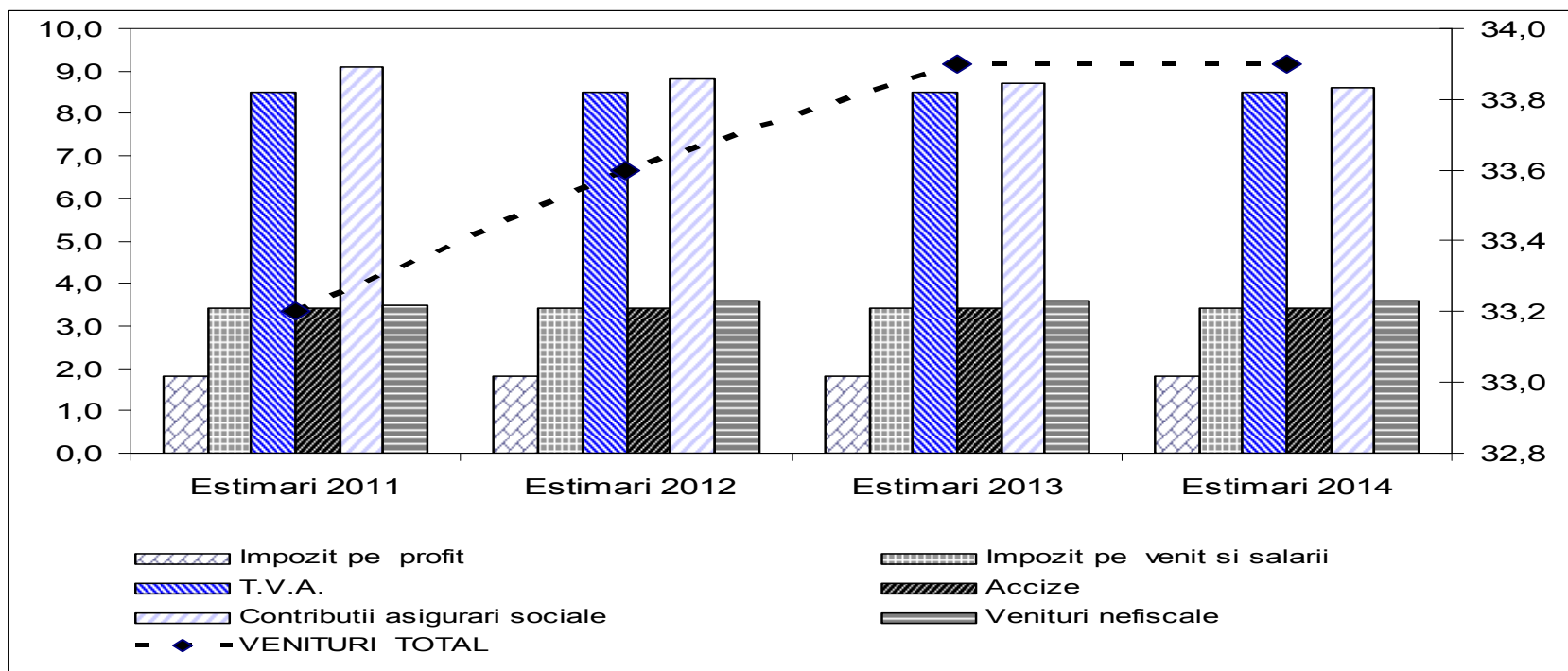
2011-2014 – reducere cu 3,7 pp a ponderii in PIB in 2014/2010, ajustare cheltuieli curente si crestere cheltuieli cu investitii,

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

IV. Politica fiscal-bugetară (4)

Venituri bugetare – în creștere cu 1,1 puncte procentuale în PIB în 2014/realizări 2010 pe fondul revigorării economice, măsurilor ANAF privind reducerea evaziunii și a ponderii economiei subterane,

Evoluția veniturilor bugetare ca pondere în PIB (%)

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

IV. Politica fiscal-bugetară (5)

Deficitul ciclic și structural

- metodologia OCDE și a CE, van den Noord și Girouard. Sursă baza de date Eurostat, în prețuri de bază 2000, desezonalizate (TRAMO – SEATS).

$$CAB_t = B_t - B_t^C = B_t - \sum_j B_{t,j}^C$$

$$B_{t,j}^C = B_{t,j} \times \alpha_j^{PIB} \times output\_gap_t$$

% din PIB	2010	2011	2012	2013	2014
Cresterea reală PIB (%)	-1,3	1,5	4,0	4,5	4,7
Soldul net consolidat	-6,4	-4,9	-3,0	-2,6	-2,1
Cheltuieli cu dobânzi (inclusiv SIFIM)	1,6	1,8	1,8	1,8	1,7
Cresterea PIB potențial (%)	0,6	1,2	3,5	3,9	3,9
Output gap	-1,5	-1,3	-0,9	-0,3	0,5
Componenta ciclica	-0,52	-0,33	-0,25	-0,08	-0,2
Sold ajustat ciclic	-5,88	-4,57	-2,75	-2,52	-1,9
Sold primar ajustat ciclic	-4,28	-2,77	-0,95	-0,82	-0,2
Balanta structurală	-5,88	-4,57	-2,75	-2,52	-1,9

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

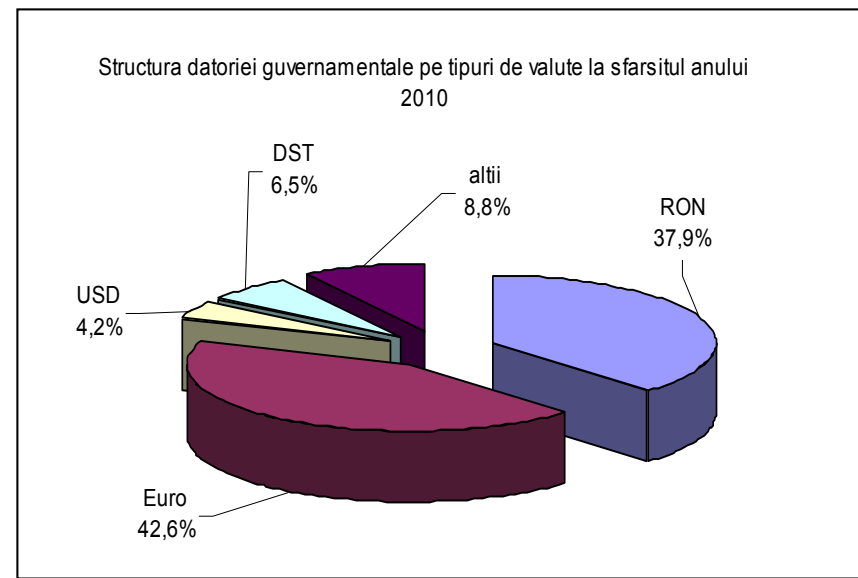
IV. Politica fiscal-bugetară (6)

Datoria guvernamentală: **2010**=30.8% din PIB, din care datoria internă 15,6% din PIB, cea externă 15,2% din PIB

Strategia de finanțare în perioada 2011-2014

Finanțarea deficitului bugetar în proporție echilibrată, atât din surse interne, cât și din surse externe, cu încadrarea în obiectivele incluse în *Strategia privind administrarea datoriei publice guvernamentale*:

- creșterea controlată și menținerea la un nivel sustenabil ,
- reducerea costurilor pe termen lung la un nivel acceptabil al riscurilor aferente,
- dezvoltarea pieței titlurilor de stat.

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

VI. Reforme structurale (1):

- ❖ implementarea sistemului salarizării unitare în sectorul public
- ❖ implementarea reformei în sistemul de pensii
- ❖ implementarea Legii responsabilității fiscal-bugetare
- ❖ dezvoltarea sistemului de formare profesională continuă și creșterea participării la programe de formare;
- ❖ reglementarea unor măsuri în vederea stimulării creării de noi locuri de muncă și diminuării șomajului mai ales în rândul tinerilor;

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

VI. Reforme structurale (2):

- ❖ reformarea programelor de asistență socială;
- ❖ reducerea birocrăției privind recrutarea angajaților;
- ❖ îmbunătățirea calității actului administrativ, a procesului decizional și a managementului și coordonării orizontale a politicilor publice;
- ❖ stimularea competitivității firmelor;
- ❖ continuarea implementării reformelor adoptate în anul 2010 de către ANAF

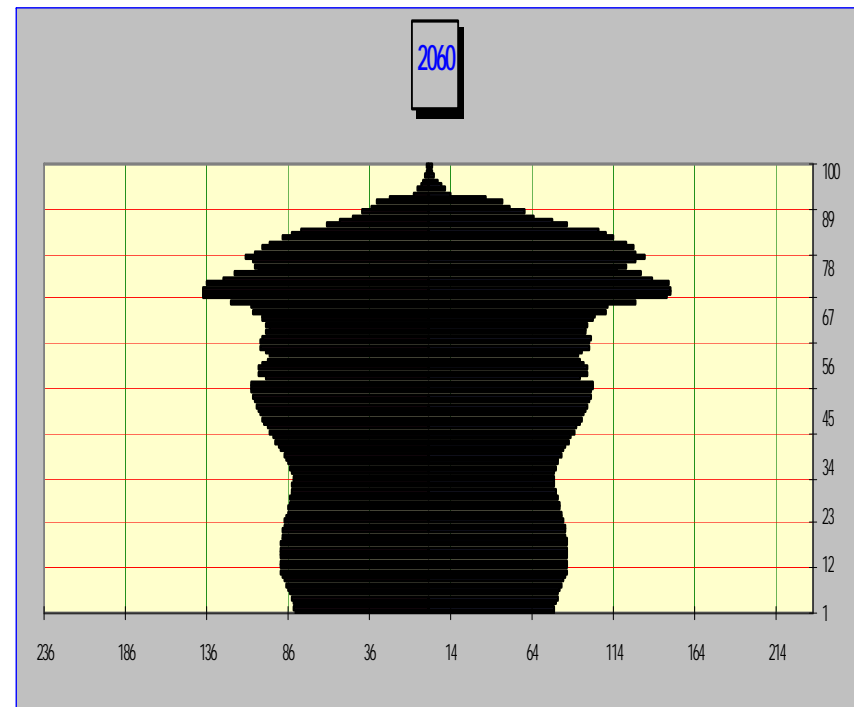
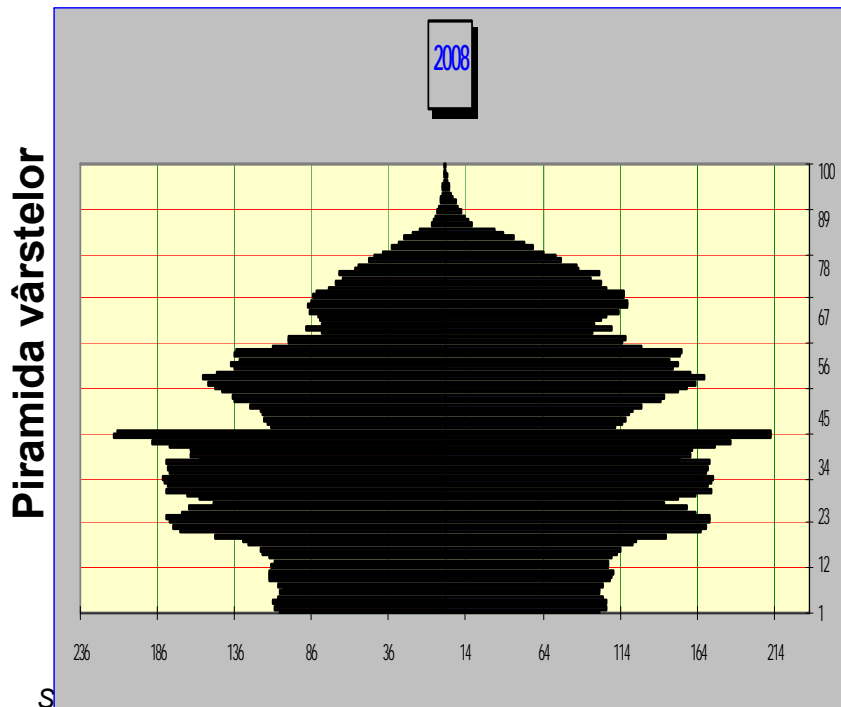
2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

VII. Sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice (1)

Provocari:

- proces accelerat de imbatranire a populatiei
- reducerea numarului de contributori la sistemul public

Măsuri: reducere cheltuieli cu asistența socială și implementarea legii de reformare a sistemului public de pensii prin promovarea unor măsuri de lărgire a bazei de contribuții sociale simultan cu reducerea pensiilor (metoda de indexare).

2. SINTEZA PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ

VII. Sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice (2)

- prognoza cheltuielilor totale cu pensiile de asigurari sociale pe termen lung indică o creștere moderată a ponderii acestora de la 9% la circa 11% din PIB în 2060

- Pilonul 2 devine semnificativ din 2050, și poate atinge o pondere de 1,7% din PIB în anul 2060.

Prognoza pe termen lung a cheltuielilor cu pensiile

	2011	2030	2040	2050	2060
Pensii de asigurări sociale	9,0%	10,8%	11,3%	11,5%	10,8%
Pilonul 1 de pensii	8.8%	10%	11,3%	11,5%	10,8%
Pilonul 2 de pensii		0,1%	0,5%	1,5%	1,7%

Sursa MFP

3. PROVOCĂRI

- perioadă caracterizată de un context economic național și internațional dificil
  - consolidare bugetară riguroasă- deficit bugetar sub 3% in PIB in 2012
  - reducerea inflației și a dobânzilor
  - implementarea unor măsuri ferme a reformelor structurale majore într-un mediu social dificil
  - respectarea integrală a criteriilor nominale de convergență până la data intrării in mecanismul ERM II

VA MULTUMESC!

Iuliana Dascalu – director general